

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

SMAKEN AV GRIMSTAD AS
Bergemoveien 42 (JE)
4886 Grimstad

Arendal, 30. november 2018

Deres ref.:
Sigmund Leiros

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2017/3590

Saksbehandler:
Cecilie H. Moen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Smaken av Grimstad Kontrollnummer: 2018.072.I.FMAV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Sigmund Leiros - KS-leder
Ole Bjerkås – innkjøpsleder (deltok på enkelte punkter)

Fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder:
Cecilie H. Moen

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder:

Marit Solum
Liudmila Pechinkina

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Smaken av Grimstad den 31. oktober 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen. De er i tillegg gitt 2 kommentarer.

Avvik:

- Håndteringen av farlig avfall er ikke i henhold til regelverket
- Virksomheten mangler skriftlig substitusjon
- Virksomhetens internkontroll er mangelfull mht. rutiner for renseanlegg
- Skriftlige kontroll- og vedlikeholdsrutiner for dieseltank kunne ikke fremlegges på tilsynet
- Virksomheten har forårsaket forsøpling i området

Avvik og kommentarer er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

30. november 2018	Cecilie Haraldstad Moen	Marit Solum
dato	kontrollør	rådgiver
	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	

Kopi av rapporten sendes til:

- Grimstad kommune
- Mattilsynet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SMAKEN AV GRIMSTAD AS	
Organisasjonsnr.: 971695706	Eies av: 997348494
Bransjenr. (NACE-kode): 10.390 - Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Smaken av Grimstad	Anleggsnr.: 0904.0010.01
Kommune: Grimstad	Fylke: Aust-Agder
Anleggsaktivitet: Næringsmiddelindustri, unntatt fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 17. juni 2009	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år, samt oppfølging av forrige tilsyn og vilkår i tillatelsen.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Smaken av Grimstad plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Smaken av Grimstad innen 20. januar 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmavpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder v/Cecilie Moen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 25. oktober 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Smaken av Grimstad bli ilagt et gebyr på kr 17 200,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Håndteringen av farlig avfall er ikke i henhold til regelverket.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5 og 11-8.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 7.

Kommentarer:

Smaken av Grimstad har en egen sorteringscontainer for farlig avfall. Denne er låst og har tydelig merking for hvor de ulike fraksjonene skal plasseres. Under befaringen ble

det observert farlig avfall stående på utsiden av containeren. Restavfall lå sammenblandet med batterier, lysstoffrør, samt en dunk med restkjemikalier. Virksomheten har ikke årlig levering av farlig avfall.

Kapittel 11 i avfallsforskriften beskriver de krav som gjelder for oppbevaring, transport og håndtering av farlig avfall. I henhold til forskriften skal bl.a.

- avfallet tas hånd om på en forsvarlig måte, og farlig avfall skal ikke sammenblandes med annet avfall.
- farlig avfall leveres minst 1 gang per år dersom den totale mengden overstiger 1 kg.
- alle produsenter av farlig avfall skal deklare avfallet.

For deklarerer av avfall må Smaken av Grimstad opprette en konto på avfallsdeklarerer.no. Veileder for avfallsdeklarerer finner dere her:

<https://www.avfallsdeklarerer.no/Veileder>

Virksomheten har muligheten til å gi avfallsmottak, innsamler, transportør eller konsulent fullmakt til å deklare for seg. En fullmakt fritar ikke virksomheten fra ansvaret for levering og deklareringsplikten.

Virksomhetens internkontrollsystem skal inneholde rutiner som sikrer håndtering og oppbevaring av farlig avfall etter gjeldende regelverk.

Avvik 2

Virksomheten mangler skriftlig substitusjon.

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og tjenester (Produktkontrollloven) § 3a

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, punkt 6

Tillatelsen, del 6 om testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Kommentarer:

Vi fikk under tilsynet opplyst at Smaken av Grimstad gjennomførte en substitusjonsvurdering for 3-4 år siden, og har deretter testet ulike kjemikaliealternativer. Blant annet har virksomheten forsøkt ionisert vann, en japansk metode som funket bra, men som foreløpig ikke er godkjent i Norge. Virksomheten kunne ikke fremlegge skriftlig dokumentasjon på gjennomført substitusjon.

Alle virksomheter som bruker kjemikalier som kan medføre skade for helse og miljø, har plikt til å vurdere om de kan erstatte produktet med et som er mindre farlig hvis det ikke medfører urimelig kostnad eller ulempe. Vurderingen skal gjennomføres med jevne mellomrom og dokumenteres skriftlig.

Avvik 3

Virksomhetens internkontroll er mangelfull mht. rutiner for renseanlegg.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd, punkt 6 og 7.

Kommentarer: Renseanlegg

Smaken av Grimstad har nylig investert i et nytt og moderne renseanlegg. Renseanlegget er et pilotanlegg i Norge og virksomheten har hatt noen utfordringer i innkjøringsfasen, men virksomheten har i løpet av tiden anlegget har vært i drift, opparbeidet seg verdifulle erfaringer og kompetanse. Anlegget er levert av Biowater, som ifølge Smaken av Grimstad har vært ansvarlig for driften frem til nå. Smaken av Grimstad skal etter planen selv overta ansvaret nå. Under tilsynet kom det frem at Smaken av Grimstad har gode rutiner for driften av anlegget. Rutinene og erfaringene foreligger ikke skriftlig.

Interkontrollforskriften stiller krav om at virksomheten skal ha skriftlig dokumentasjon på bl.a. rutiner som sikrer at bedriften overholder krav i tillatelsen og i forurensningsregelverket.

Overskridelser av grenseverdier og registrering av avvik

Virksomheten har etablert en del rutiner i sin internkontroll, blant annet rutine for avvikshåndtering. Overskridelser av grenseverdier i tillatelsen føres derimot ikke som avvik. De er usikkert hvorvidt erfaringer videreføres og tiltak settes i verk ved overskridelser.

Internkontrollforskriften stiller krav om at virksomheten skriftlig skal kartlegge farer og problemer og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Avvik 4

Skriftlige kontroll- og vedlikeholdsrutiner for dieseltank kunne ikke fremlegges på tilsynet.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd punkt 7

Kommentarer:

Smaken av Grimstad har en dieseltank og kunne under tilsynet ikke vise frem rutiner for kontroll og vedlikehold av tanken. Vi har etter tilsynet fått ettersendt noe informasjon om dieseltanken. Vi får da opplyst at det er planer om å bytte ut nåværende fyrkjele som bruker olje med en gassdrevet kjele slik at det ikke lenger er behov for den nedgravde oljetanken. Videre får vi opplyst at virksomheten ikke har hatt lekkasjer og at oljenivået stadig måles.

Virksomheten plikter å drifte på en slik måte at forurensning ikke oppstår og det skal derfor foreligge skriftlige rutiner for kontroll og vedlikehold av tanken. Regelmessig kontroll og vedlikehold vil kunne sikre at brudd og skader på tanken oppdages og kan

forhindre forurensning. Et vedlikeholdsprogram skal også involvere ventiler, flenser og rør. Dette gjelder så lenge tanken fortsatt er i bruk og/eller har innhold.

Avvik 5

Virksomheten har forsakert forsøpling i området.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7 og 28

Kommentarer:

I henhold til forurensningsloven må ingen etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjermende eller være til skade eller ulempe for miljøet.

Under befaringen ble det observert en del plast og isopor på avveie i området bak avfallssorteringen. I tillegg ble det observert en større mengde med biofilmbærere tilhørende renseanlegget liggende på bakken i området ved renseanlegget. Smaken av Grimstad har rutiner for håndtering av avfall og plastikk er en av fraksjonene som sorteres ut, lagres og leveres, men det observerte tyder på at rutinene ikke alltid følges i praksis.

Vi minner om at virksomheten i henhold til krav i tillatelsen plikter å redusere forurensningen fra driften så langt som mulig.

7. Anmerkninger

Det ble ikke gitt noen anmerkninger under tilsynet.

8. Andre kommentarer

Tillatelse

Smaken av Grimstad har tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Aust-Agder fra 2009. Egenkontrollrapportene har vist at det til stadighet har vært problemer med for høye KOF-verdier i forhold til kravet i tillatelsen. Basert på at bedriften har nytt renseanlegg ber vi Smaken av Grimstad søke om en ny tillatelse i løpet av 2019.

Smaken av Grimstad er i dialog med kommunen om ny påslippsavtale og vi ber om at ny avtale oversendes Fylkesmannen så snart den foreligger.

Tankforskriften

Under tilsynet ble det informert om *Forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 18, kalt tankforskriften. I det tilfelle Smaken av Grimstad har tanker som kommer innenfor regelverket i forskriften, må virksomheten sette seg inn i de gitte kravene i forskriften.

Tankforskriften setter krav til lagring av oljeprodukter i tanker som er større enn 10 kubikkmeter, og for andre kjemikalier og farlig avfall for tanker større enn 2 kubikkmeter. Rørledninger tilknyttet tankene er også omfattet om av regelverket.

Forskriften stiller krav om en rekke konkrete sikringstiltak for å forebygge akutt forurensning. Dette inkluderer krav til kompetanse, tankanleggets konstruksjon, barrierer mot utslipp, tilstandskontroll, vedlikehold, driftsrutiner og miljøovervåking. Forskriften stiller også krav til at ansvarlige for lagringen må kartlegge miljørisikoen og gjennomføre tiltak for å redusere denne til et akseptabelt nivå. I tillegg er det krav om at tanker som inneholder væsker, skal omfattes av et oppsamlingsarrangement. Sistnevnte kravet er gitt en overgangsperiode frem til 1. januar 2019.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Pålegg/vedtak i tidligere korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen